

Maija Rahkola

TARINA ALKAA IDEASTA

Portfolio osana ammatillista kasvua toimittajana

**Opinnäytetyö
CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Liiketalouden koulutusohjelma
Marraskuu 2018**

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Centria-ammattikorkeakoulu	Aika Marraskuu 2018	Tekijä/tekijät Maija Rahkola
Koulutusohjelma Liiketalous		
Työn nimi TARINA ALKAA IDEASTA. Portfolio osana ammatillista kasvua toimittajana.		
Työn ohjaaja Katarina Broman	Sivumäärä 22 + 8	
Työelämäohjaaja Tuija Tolonen-Kytölä		
<p>Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli tukea ammatillista kasvuani toimittajana sekä toimia referenssinä työnhaussa. Opinnäytetyö oli portfolio-muotoinen.</p> <p>Portfolioon keräsin viisi erilaista kirjoittamaani lehtijuttua, joista neljä kirjoitin ollessani kesätoimittajana Lestijoki-lehdessä Keski-Pohjanmaan Kirjapaino Oyj -konsernissa aikavälillä 18.6-14.9.2018. Tässä portfolioissa olevat jutut julkaistiin Keskipohjanmaa-lehdessä.</p> <p>Pohjustin opinnäytetyön portfolio-osuutta opinnäytetyön teoriaosuudessa, jossa kävin läpi kirjoittamisprosessin eri vaiheita. Portfolio-osuudessa esittelin viisi eri tekstilajia. Esiteltäviä tekstilajeja olivat kolumni, uutinen, henkilöhaastattelu, arvostelu ja verkkojulkaisu. Jokaisen esitetyn tekstilajin kohdalla avasin jutun tekemiseen liittynyttä kirjoittamisprosessia ja peilasin tuotoksiani opinnäytetyössä esitettyyn teoretietoon.</p> <p>Opinnäytetyön lopussa kokosin yhteenvedon esittämistäni tekstilajeista ja pohdin ammatillista kasvuani ja tulevaisuuttani toimittajana. Liitteinä opinnäytetyössä olivat kirjoittamani viisi lehtijuttua ja työdistukseni kesätoimittajuudesta Lestijoki-lehdessä.</p>		
Asiasanat ammatillinen kasvu, kirjoittaminen, tekstilaji, toimittaja		

ABSTRACT

Centria University of Applied Sciences	Date November 2018	Author Maija Rahkola
Degree programme Business Management		
Name of thesis THE STORY STARTS WITH AN IDEA. Portfolio as part of professional growth of a journalist		
Instructor Eija Torkinlampi	Pages 22 + 8	
Supervisor Katarina Broman		
<p>The purpose of this thesis was to support my professional growth as a journalist and to act as a reference for job seeking. The thesis was portfolio-shaped.</p> <p>In this portfolio I collected five kinds of texts I have written. I wrote four of them when I was working as a journalist for Keski-Pohjanmaan Kirjapaino Oyj Group's Lestijoki-magazine between 18 June and 14 September 2018. The stories in this portfolio were published in Keskipohjanmaa magazine.</p> <p>In the theoretical part of my thesis I went through the different phases of the writing process. In the portfolio section, I presented five different types of texts. The presented text types include column, news, personal interview, review and online publication. For each text presented I opened the writing process related to the story and reflected my output on the theoretical knowledge presented in the thesis.</p> <p>At the end of the thesis I made a summary of the stories I presented and discussed my professional growth and future as a journalist. As attachments I had five stories I've written as a journalist and a certificate of employment.</p>		

ABSTRACT

Key words

journalist, professional growth, texts, writing

TIIVISTELMÄ
ABSTRACT
SISÄLLYS

1 JOHDANTO	1
2 KIRJOITTAMISPROSESSIN ERI VAIHEET	3
2.1 Suunnittelu	3
2.2 Tiedonkeruu	4
2.3 Kirjoittaminen	4
2.4 Palautteen pyytäminen	5
2.5 Muokkaaminen ja viimeistely	6
3 ERILAISIA JUTTUTYYPPEJÄ	7
3.1 Kolumni	7
3.2 Uutinen	8
3.3 Henkilöhaastattelu	8
3.4 Arvostelu	9
3.5 Verkkajulkaisu	10
4 VIISI KIRJOITTAMAANI LEHTIJUTTUA	12
4.1 Vieraskolumni muistohamstrauksesta	12
4.2 Uutisjuttu uimavesien laadusta	13
4.3 Henkilöhaastattelu Rasavilli-malliston suunnittelijasta	15
4.4 Arvostelu Eskolan kesäteatterinäytelmästä	16
4.5 Verkkajulkaisu Mikael Gabrielin keikasta	17
5 YHTEENVETO JA POHDINTA	19
LÄHTEET	22
LIITTEET	

1 JOHDANTO

Kirjoittaminen on tapahtumana rationaalinen, ja sillä pyritään aina vaikuttamaan lukijoihin. Kirjoittamiseen tarvitaan luontaisia taipumuksia, ja sitä voidaan täydentää sinnikkäällä harjoittelulla ja opiskelemisella. (Lundberg 2001, 16.)

Journalismiin voidaan liittää määreet edustava ja itsenäinen, ja sitä pidetään ajankohtaisena ja faktapohjaisena joukkoviestintänä. (Nieminen 2015, 9.) Journalisti kertoo suurelle yleisölle, mitä maailmassa tapahtuu tai on juuri tapahtunut. Hän poimii oleelliset asiat, tiivistää tapahtuneen sopivaan muotoon ja välittää koostetun paketin sen jälkeen lukijoille. (Kääntä 2015.)

Runsaassa kymmenessä vuodessa kirjoittamisympäristö ja tekstien julkaisukanavat ovat muuttuneet. Yksi isommista muutoksista on kirjoittamisen ja tiedon siirtyminen yhä enemmän verkkoon. (Kankaanpää & Piehl 2011.) Media-alalla jatkuvasti koveneva kilpailu asettaa toimittajille haasteita, joihin vastaaminen edellyttää uusien taitojen ja tapojen omaksumista, oppimista ja käyttöönottoa. (Lundberg 2001, 14–16.)

Tietoyhteiskunnassa tärkein arvo ja kauppatavara on tieto. Lehden tekijälle informaatio on raaka-ainetta, jota jalostamalla lehteä tuotteistetaan niin sanotun tietoyhteiskunnan jäsenten tarpeisiin. Vanhankantainen tapa nähdä lehdissä asiakkuussuhteet ainoastaan ilmoitusmyynnin ja levikkimarkkinoinnin välineenä on taakse jäänyttä aikaa. (Lundberg 2001, 14.)

Toimittaja palvelee asiakkaita, jotka haluavat saada tietoa ja kokea elämyksiä lukemisen kautta. Teksteillä lukijoille voidaan tarjota esimerkiksi hänelle merkityksellistä tietoa sekä ajattelemisen ja keskustelemisen aiheita. Jokaisen toimittajan tuleekin ymmärtää kohderyhmän eli lukijoiden tarpeet ja valmiudet tiedon vastaanottamiseen. (Lundberg 2001, 14–16.)

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on tukea ammatillista kasvua toimittajana sekä toimia referenssinä työnhaussa. Opinnäytetyö on portfolio-muotoinen.

Portfolioon olen kerännyt viisi erilaista kirjoittamaani lehtijuttua ollessani kesätoimittajana Lestijoki-lehdessä Keski-Pohjanmaan Kirjapaino Oyj -konsernissa aikavälillä 18.6-14.9.2018. Kesätöiden päättämisen jälkeen olen tehnyt toimittajan töitä avustajana tarvittaessa ja kirjoittanut säännöllisesti vieraskolumnia Keskipohjanmaa-lehteen kerran kuukaudessa.

Idea opinnäytetyön tekemiseen syntyi, kun halusin hyödyntää opinnäytetyön tekemistä ammatillisessa kasvussani toimittajana. Opinnäytetyön tekemisen kautta halusin myös perehtyä toimittajan työhön liittyvään teorian tietoon ja kehittää sitä kautta omaa ammatillista osaamistani toimittajana.

Lestijoki-lehden kesätoimittajana kirjoitin juttuja pääasiallisesti Lestijoki-lehteen, mutta työtehtäviini kuului myös satunnaisten lehtijuttujen kirjoittaminen Keskipohjanmaahan. Osa kirjoittamistani jutuista on julkaistu sekä Lestijoki-lehdessä, että Keskipohjanmaassa. Tässä portfolioissa olevat jutut ovat julkaisuja Keskipohjanmaa-lehdessä.

Pohjustin opinnäytetyön portfolio-osuutta opinnäytetyön teoriaosuudessa, jossa käyn läpi kirjoittamisprosessin eri vaiheita. Portfolio-osuudessa esittelen viisi eri tekstilajia. Esiteltäviä tekstilajeja ovat kolumni, uutinen, henkilöhaastattelu, arvostelu ja verkkojulkaisu. Jokaisen esitettävän tekstilajin kohdalla avaan jutun tekemiseen liittyntä kirjoittamisprosessia ja peilaan tuotoksiani opinnäytetyössä esitettyyn teorian tietoon. Lähdemateriaalina teoriaosuudessa olen käyttänyt alan tutkimuksia ja kirjallisuutta.

Opinnäytetyön lopussa olen koonnut yhteenvedon esittämistäni tekstilajeista ja pohtinut ammatillista kasvua ja tulevaisuuttani toimittajana. Liitteinä opinnäytetyössä ovat kirjoittamani viisi lehtijuttua ja työtodistukseni kesätoimittajuudesta Lestijoki-lehdessä.

2 KIRJOITTAMISPROSESSIN ERI VAIHEET

Kirjoittamista on hyvä ajatella monivaiheisena prosessina, jolloin kirjoittamisen urakan voi jakaa pienempiin palasiin. (Metsäaho 2013, 50.) Kirjoittamisprosessin vaiheet eivät aina etene vaihe vaiheelta, ja jotkin vaiheista saattavat olla menossa yhtäaikaisesti. Kirjoittaja saattaa myös osan vaiheista käydä läpi omassa mielessään tiedostamattomasti. Prosessin aikana vaiheet voivat toistua, ja kaikkia vaiheita ei kirjoitusprosessissa esiinny aina ollenkaan. Jokaisella kirjoittajalla kirjoittamisprosessi on myös aina erilainen. (Kankaanpää ym. 2011, 29– 30.)

2.1 Suunnittelu

Journalistit puhuvat usein ennakoivasta editoinnista, jolla tarkoitetaan tekstin suunnittelua. Tekstin suunnittelu pitää sisällään aiheen, sisällön, näkökulman ja tyylin valinnan ennen kirjoittamisen aloittamista. (Torppa 2014, 41.) Kirjoittaja voi juttua tehdessään hyödyntää esimerkiksi käsite- tai miellekarttaa kokonaisuuden hahmottamiseksi ja kirjoittamisen jäsentämiseksi. (Torppa 2014, 20.)

Suunnitteluvaiheessa kirjoittajan tulee pohtia tekstin tavoitetta, kohderyhmää, tekstin rajausta ja ydinsältöä. Kirjoittajan on pohdittava, millä keinoilla haluttu tavoite saavutetaan. Kun tekstin tavoite on kirjoittajalle selvä, hän voi myös kiinnittää paremmin huomiota tavoitteen toteutumiseen kirjoittamisprosessin eri vaiheissa. (Kankaanpää ym. 2011, 31.)

Kirjoittamisen alkuun pääsemiseksi suositellaan järjestelmällisten työtapojen hyödyntämistä, kuten tekstiin mukaan otettavien asioiden ylös kirjaamista. Kysymyslistaa hyödyntämällä voidaan varmistaa, ettei kirjoituksesta jää puuttumaan mitään olennaista tietoa lukijan kannalta. Kysymyslista sopii erityisesti lyhyiden tekstien, kuten uutistekstin suunnittelua varten. Kuuden kysymyksen kysymyslista on kirjoittajalle hyödyllinen: Kuka? Mitä? Missä? Milloin? Miten? Miksi? (Kankaanpää ym. 2011, 33.)

Kirjoitettavalle tekstille on annettu usein jokin merkkimäärä, joka kirjoittajan suunnitteluvaiheessa on huomioitava. Merkkimäärä auttaa kirjoittajaa rajaamaan jutun aiheen niin, ettei teksti ylitä sallittua merkkimäärää. (Torppa 2014, 41.)

Harjaantunut kirjoittaja saattaa toteuttaa suunnitteluvaihetta muiden tekemiensä asioiden lomassa suunnitellen juttua esimerkiksi ajatustensa tasolla. Pitkät, tärkeät ja vaativat tekstit tulisi kuitenkin aina suunnitella rauhassa. Laajoissa kirjoitushankkeissa aikataulun suunnittelun tärkeys korostuu. Usein kirjoitus-työtä varten tarvitaan myös muiden ihmisten työpanosta, ja silloin kirjoittajan onkin pohdittava, kuinka paljon hän tarvitsee aikaa esimerkiksi haastattelun tekemiseen tai muuhun tiedonhankintaan. (Kankaanpää ym. 2011, 31.)

2.2 Tiedonkeruu

Kirjoittajalla ei aina ole mahdollisuutta perehtyä kirjoitettavaan aiheeseen yhtä syvästi kuin asiantuntijan. Siksi kirjoittajan onkin pohdittava, mikä tiedon taso on riittävää, jotta hän voi aiheesta kirjoittaa kohderyhmälle tekstin tavoitteen mukaisesti. (Torppa 2014, 22.)

Tiedonkeruuvaiheessa tietoa kirjoitustehtävään on hankittava usein useista eri tietolähteistä, esimerkiksi sähköisistä, painetuista ja kirjallisista tietolähteistä. Joidenkin kirjoitustehtävien suorittamisessa olennaista on tiedon hankkiminen myös suullisesti esimerkiksi lyhyillä tiedusteluilla tai haastattelulla. (Kankaanpää ym. 2011, 32.) Toimittaja aloittaa jutun koostamisen sen jälkeen, kun hän on hankkinut juttuaan varten tarvittavan aineiston. Aineistoa voi olla monessa eri muodossa, kuten haastatteluina, videoina ja tutkimustuloksina. (Eskola 2010, 41.)

2.3 Kirjoittaminen

Kun kirjoittaja aloittaa kirjoittamisvaiheen, saattaa kirjoittamisen aloittamisen kynnystä madaltaa sen aloittaminen kiinnostavimman tai helpomman asian kirjoittamisella. Usein näin menetellään etenkin silloin, jos kirjoittajalle aihe on uusi tai teksti on monimutkainen kokonaisuus. (Kankaanpää ym. 2011, 38.)

Oli kyseessä sitten pitkä tai lyhyt teksti, kirjoittajan kannattaa jäsentää teksti siten, että sen alussa esitetään lukijalle tekstin tärkein asiasisältö ja sen jälkeen sitä kuvaavat, selittävät ja perustelevat osuudet. Joissakin tekstilajeissa tekstin tavoitetta palvelee kuitenkin paremmin tekstin eteneminen pääasiaan johdattelun kautta. (Kankaanpää ym. 2011, 37.)

Tekstin kaikki osat eivät ole painoarvoltaan samanlaisia työelämän teksteissä. Tekstin loppu- tai keski-osaa enemmän merkitsee yleensä tekstin alkuosa. Pääotsikon, väliotsikon ja tekstin alkuosan perusteella usein lukija tekee päätöksen, lukeeko hän tekstin loppuun asti. (Torppa 2014, 27.)

Kirjoituksessa otsikon tulee olla riittävän kuvaava ja täsmällinen, ja sen tulee saada haluta lukija lukemaan teksti. Otsikon voi kirjoittaa vasta viimeistelyvaiheessakin, mutta erilaisia otsikkovaihtoehtoja kannattaa miettiä jo kirjoittamisvaiheessa. Otsikot kertovat yleensä tärkeimmän ja ovat kuvaavia. Otsikoissa saa myös leikitellä, mikäli se sopii tekstin tyyliin. (Metsäaho 2013, 59.)

Otsikon jälkeen tekstin aloitusta pidetään tekstin tärkeimpänä kohtana, sillä se usein määrittelee, lukeeko lukija tekstiä eteenpäin. Monirivistä kappaletta kiinnostavampi on lyhyt lauseinen aloitus. Poikkeavaa aloitusta voidaan käyttää myös tehokeinona saada lukija houkutelua lukemaan kirjoitusta, mutta on oltava tarkka sen sopivuudesta tekstin luonteeseen. (Metsäaho 2013, 60–61.)

Tekstin rakenteen ja luettavuuden kannalta ylipitkien virikkeiden käyttöä tekstissä on vältettävä. Virikkeiden pituutta on kuitenkin tärkeää vaihdella tekstissä tekstin ulkoasun elävöittämiseksi. Kirjoittajan on hyvä pyrkiä siihen, että tekstiin sisältyy aina lyhyitä päälauseita. Työelämän teksteissä lähes kaikki kappaleet ovat lyhyitä. (Torppa 2014, 37–38.)

2.4 Palautteen pyytäminen

Kirjoittajan ei kannata pyytää palautetta pelkästään tekstin kirjoittamisen loppuvaiheessa, vaan sitä kannattaa pyytää tarvittaessa jo suunnitteluvaiheessa. Kirjoittaja voi myös halutessaan eritellä, mistä hän palautetta haluaa. (Kankaanpää ym. 2011, 40.) On tärkeää muistaa, että tekstin alkuperäinen kirjoittaja on aina vastuussa tuottamastaan tekstistään, ja hänen on päätettävä, mitkä korjausehdotuksista huomioi ja mitä ei. (Metsäaho 2013, 62.)

2.5 Muokkaaminen ja viimeistely

Ennen tekstin valmistumista ja sen julkaisemista, on teksti editoitava eli muokattava. Kun tekstiä muokataan, siitä tulee lukijaystävällisempi ja samalla tekstin vaikuttavuus lisääntyy. Muokkauksella parannetaan tekstin kiinnostavuutta, rakennetta ja selvyyttä. (Torppa 2014, 40.) Aikataulun salliessa on hyvä laittaa tuotos hetkeksi sivuun ja palata siihen esimerkiksi nukutun yön jälkeen. (Metsäaho 2013, 63.) Muokkaamisvaiheen työmäärä vaihtelee kirjoittajan ja kirjoittamisprosessin mukaan. Osa kirjoittajista muokkaa kirjoittamaansa tekstiä muokkaamisvaiheessa vielä paljon, toiset enää vähän. (Kankaanpää ym. 2011, 39.)

Erityistä huomiota viimeistelyvaiheessa kiinnitetään tekstin oikeakielisyyteen ja kirjoitusvirheisiin. Kirjoittajan on tarkistettava, että sanavalinnat sopivat kohderyhmälle ja tekstityyliin. Hänen on myös varmistettava, että tekstissä on valitun tyylin mukaiset ja ymmärrettävät virkerakenteet. (Kankaanpää ym. 2011, 42.)

Oikolukuohjelmaa voidaan hyödyntää viimeistelyvaiheessa esimerkiksi kirjoitusvirheiden tarkistamisessa. Viimeistelyvaiheessa kirjoittaja keksii tekstiin vielä myös lopulliset otsikot, ja tarkistaa, että ne edistävät osaltaan tekstin tavoitetta. (Kankaanpää ym. 2011, 42.) Kirjoittajan tulee myös varmistaa, ettei tekstistä löydy turhia, epäolennaisia asioita, jotka eivät ole uutisarvoltaan merkittäviä ja lukijoita kiinnostavia. (Kankaanpää ym. 2011, 50.)

3 ERILAISIA JUTTUTYYPPEJÄ

Lehdistön tekstejä nimitetään tyypillisesti jutuiksi. Sanomalehden tekstilajit eroavat muualla ilmestyvistä teksteistä nimityksensä ja julkaisukanavan perusteella. Sanomalehtien tekstit on jaoteltava vähintään kolmeen eri kategoriaan: kommentointeihin, uutisiin ja uutisten taustaselvityksiin. (Nevalainen 2013, 16– 17.)

Taustaselvityksellä tarkoitetaan syy- ja seuraussuhteiden valottamista ja tapahtumien tulkintaa yhteiskunnallisesti laajempiin tapahtumiin kytkemällä. Kommentointi on arvostuksia sisältävää kirjoittamista. Ne voivat olla joko lehden itse esittämiä arvostuksia kuten pääkirjoitus, tai arvostuksia, joissa lehti toimii foorumina. Tällaisia arvostuksia ovat esimerkiksi kolumnit ja yleisönosastokirjoitukset. (Nevalainen 2013, 16– 17.)

3.1 Kolumni

Kolumni sana on johdettu kreikan kielen pylväs-sanasta, ja sillä tarkoitetaan palstaa. Toiset kolumnit vaativat kirjoittajalta enemmän asiantuntijuutta, kun taas toisissa kolumneissa kirjoitetaan keveitä juttuja. Kolumnin julkaisupaikkoja ovat lehdet, intra ja työyhteisöjen sidosryhmälehdet. (Torppa 2014, 142.)

Rakenteeltaan kolumni on essee, jossa teksti kulkee tasaisena esimerkiksi uutiseen tai tiedotteeseen verrattuna. Sekä alku että loppu ovat kolumnissa tärkeitä, ja tekstin keskiosassa kirjoittaja ottaa lukijan mukaan matkalle, sisään omaan ajatteluunsa. (Torppa 2014, 144.)

Kolumnissa tekstin aiheen ja näkökulman valitsee kirjoittaja itse. Kolumnistilla pitää olla raikkaita ideoita, persoonallinen käsiala ja sanottavaa. Kolumnissa kirjoittaja voi hyödyntää satiiria, ironiaa ja huumoria. Asiantuntijakolumni sisältää usein ajankohtaista informaatiota tutkimuksista tai muista lähteistä. Kolumnin sisällön lähde voi olla myös kirjoittajan omat ajatukset, kysymykset ja johtopäätökset. (Torppa 2014, 143.)

Kolumnia varten kirjoittaja tarvitsee idean, joka vetää lukijan mukaan aiheeseen. Kolumnissa teksti saa olla keskustelevaa, ja sen keskiosassa kirjoittaja lähestyy aihettaan eri näkökulmista. Tekstin loppuosassa kirjoittaja kuroo ajatuksensa kasaan tai päättyy johonkin lopputulokseen. Kolumnia voisi verrata pieneen matkaan, jossa lukija matkustajana saa jotain mukaansa: yllätyksen, elämyksen tai ainakin ajatuksia. (Torppa 2014, 143.)

3.2 Uutinen

Yhteisöt ja yritykset viestivät muutoksista, uusista asioista, tiedottein ja uutisin. Yhteisöviestinnässä uutiset ovat organisaation markkinointiviestintää ja mediassa journalismia. (Torppa 2014, 166– 167.) Sanomalehdessä julkaistaan uutisia, jotta lukija saisi tietoa hänelle hyödyllisistä ja tärkeistä asioista. Jutun uutiskriteereitä ovat ajankohtaisuus, paikallisuus, laajuus, voimakkuus, harvinaisuus ja merkittävyys. (Kääntä 2015, 4.)

Uutisilla voidaan todeta olevan yhdeksän lajityyppillistä perusominaisuutta. Uutiset ovat ajankohtaisia ja informatiivisia, eivätkä sisällä toimittajan havainnointia tai omia kannanottoja. Uutisissa lähteinä käytetään tiedotusta, haastatteluja ja tekstilähteitä. (Nikola 2012, 7.)

Uutinen on pelkistetty asiateksti, jossa lukijalle annetaan heti tekstin tärkein tieto. Sen jälkeen uutinen etenee kohti taustaansa. Uutisen tulee vastata viiteen kysymykseen: mitä, missä, milloin, miksi, kuka. Uutinen voi olla myös selittää, mikäli johonkin kysymyksistä ei ole vielä vastausta. (Torppa 2014, 167.)

Hyvässä uutisotsikossa pelkkä otsikko kertoo, mistä uutisessa on kysymys. Pitkä uutinen vaatii väliotsikoita. Uutisotsikon tulee olla mahdollisimman informatiivinen lukijalle. Mitä useampaan kysymykseen otsikko antaa vastauksen, sen informatiivisempi se on. Tätä voi tarkastella katsomalla, kuinka moneen kysymykseen uutisotsikko vastaa; mitä, missä, milloin, kuka, miksi. (Torppa 2014, 168.)

3.3 Henkilöhaastattelu

Haastattelua voidaan kuvailla keskusteluksi. Tavallisen keskustelun sijaan haastattelussa haastattelijahjaa dialogin kulkua. Toimittajan työssä haastattelun lajit ovat henkilöhaastattelu ja asiahaastattelu.

Asiahaastattelussa toimittaja hankkii tietoa asiapainotteista juttua varten esimerkiksi virkamieheltä, asiantuntijalta tai silminnäkijältä. (Eskola 2010, 5– 8.)

Henkilöhaastattelussa keskiössä on itse haastateltava, jonka persoona kiinnostaa lukijoita. Henkilöhaastattelusta koostetaan henkilökuva. Kirjoittaja kertoo, mitä haastateltava on vastannut hänen esittämiin kysymyksiin, sekä luonnehtii haastateltavaa ja tämän käyttäytymistä. Tarkoituksena on tuoda esille jokin tyypillistä tai keskeistä henkilön persoonasta, reaktioista tai luonteesta. Henkilöhaastattelussa kirjoitusmuoto ei ole tietoa välittävää, vaan sitä muokkaavaa. Tällöin haastattelussa on pyritty etsimään uudella tavalla ilmaistuja tuoreita tulkintoja ja tosiasioita. (Eskola 2010, 8– 9.)

Ennen henkilöhaastattelun tekemistä, on selvitettävä haastateltavan henkilön taustat. Kirjoittajan on kerättävä riittävästi tausta-aineistoa ja perehdyttävä aiheeseen. Haastattelutilanteen aikana on itse haastattelukysymysten esittämisen lisäksi tehtävä havaintoja haastateltavasta ja haastattelutilanteesta. Tällaiset havainnot voivat liittyä esimerkiksi siihen, miten haastateltava on pukeutunut, millaisessa ympäristössä haastattelu tehdään ja mitä muuta vuoropuhelun lisäksi haastattelutilanteessa tapahtuu. (Eskola 2010, 8– 12.)

Henkilöhaastattelulle näkökulman löytäminen on välttämätöntä. Julkisuuden henkilökin voi olla jo median loppuun kirjoittama, ja toimittajan haasteena onkin löytää haastateltavasta sellaisia asioita, johon muut tiedotusvälineet eivät ole osanneet vielä tarttua. (Eskola 2010, 14– 15.)

Juttua kirjoittaessa toimittajan on kiinnitettävä huomiota siihen, että jutusta välittyy haastateltavasta tehdyt päätelmät ja haastattelun ilmapiiri. Henkilöhaastattelun tekemisessä on tärkeää, että toimittaja saa haastateltavan vapautumaan – jolloin haastattelussa tulevat esille haastateltavan identiteetti, kieli ja persoona. (Eskola 2010, 8– 9.)

3.4 Arvostelu

Arvostelulla tarkoitetaan kritiikkiä palvelusta, tuotteesta tai teoksesta. Arvostelun kirjoittamiseen kuuluvat itse arvottaminen ja faktojen kertominen. Kirjoittaja voi valita, kummalla hän aloittaa tekstinsä ja minkä painoarvon saa teoksen arviointi ja minkä tosiasioiden kertominen. On tyypillistä, että arvottaminen ja faktat kuroutuvat tekstissä usein yhteen. (Torppa 2014, 136– 137.)

Lukijalle on selvitettävä heti arvion alussa, mistä teoksesta on kyse. Itse arviointi käsittelee teosta kokonaisuudessaan. Arvioija voi mennä yksityiskohtiin tai syventyä johonkin osaan; kaikki tiedot ja huomiot eivät mahdu tekstiin mukaan. Arvioija voi esimerkiksi käsitellä teoksen kieltä, asetelmaa, juonta tai alkua. (Torppa 2014, 137.)

Arvostelussa on kerrottava aina perusasiat: mistä on kysymys, mikä lajityyppi on kyseessä, keitä esiintyy ja mitä tapahtuu. Monien teosten, kuten esimerkiksi kirjojen tai näytelmien kohdalla, on varottava paljastamasta tärkeitä käänteitä eli teoksen spoilaamista. Kirjoittajan omia ajatuksia ja omaperäisyyttä tarvitaan arvostelussa, mutta omia tunteita ei pidä kuitenkaan liikaa kuvailla, sillä se voi ärsyttää lukijaa. (Torppa 2014, 137.)

Arvostelu vaatii aina perustelut, ja jokainen esitetty väite vaatii uskottavan perustelun. Perusteluiden painoarvo nousee yhä tärkeämmäksi, mitä kriittisemmin kirjoittaja aihetta käsittelee. Kriittisenkin arvion tulee kuitenkin pysyä aina oikeudenmukaisena, ja perustelujen tulee olla konkreettista, tarkkaa, ymmärrettävää ja selvää. (Torppa 2014, 138.)

3.5 Verkkojulkaisu

Verkkjournalismi voidaan määritellä journalismiksi, joka on tuotettu enemmän tai vähemmän verkkoa varten. Muista journalismin tyypeistä verkkjournalismi on erilaistunut funktionaalisesti, sillä sitä määrittelevät olennaisesti teknologian mahdollistamat seikat. (Maksimainen 2012, 5–6.)

Nettisivujen kirjo on verkossa moninainen, ja kävijän huomio onkin kiinnitettävä vetävällä otsikolla, näyttävällä kuvalla ja hyvin muotoillulla tekstillä. Verkossa lukijat silmäilevät usein tekstejä ja hakevat tarttumakohtia. Verkkotekstissä asia tulee muotoilla ytimekkäästi ja lyhyesti, ja tekstin tulee olla helposti löydettävissä. Mikäli tekstin sisältö on liian vaikealukuista, lukija vaihtaa nopeasti toiselle sivulle. (Metsäaho 2013, 91.)

Tekstin otsikon painoarvo korostuu verkkojulkaisuissa. Verkkotekstit olisi hyvää pitää lyhyinä, ja mikäli teksti venyy yli tuhannen merkin pituiseksi, sen luettavuutta voi parantaa pilkkomalla teksti väliotsikoihin. (Torppa 2014, 177.) Verkkojulkaisuissa kirjoittajan tulee käyttää helppoja lauserakenteita, suosia

ymmärrettäviä sanoja ja kirjoittaa selkeästi. Lukija jaksaa lukea myös pidempää tekstiä, mikäli esitystapa on mielenkiintoinen. Nyrkkisääntönä pidetään, että verkkotekstien kappaleissa on korkeintaan viisi riviä tekstiä. Lisätietoa kaipaavat kannattaa ohjata aina eteenpäin sivustolta. (Metsäaho 2013, 94.)

4 VIISI KIRJOITTAMAANI LEHTIJUTTUA

Portfolioon olen valinnut viisi kirjoittamaani eri tekstityyppiä edustavaa lehtijuttua: kolumnin, uutisen, henkilöhaastattelun, arvostelun ja verkkojulkaisun. Olen kuvaillut jokaisen työn kohdalla ollutta kirjoittamisprosessia ja jutulle tyypillisten piirteiden esiin tulemista teksteissä. Kirjoittamani tekstit ovat liitetiedostoina (LIITTEET 1-5) opinnäytetyössä.

4.1 Vieraskolumni muistohamstrauksesta

Vieraskolumni julkaistiin Keskipohjanmaa-lehdessä 18.10.2018 (LIITE 1). Kolumnin kirjoittamisprosessin aloitin tekstin suunnittelulla. Kuten muissakin tekemissäni kolumnissa, suunnitteluvaiheen osuus kolumnin tekemisessä korostui.

Ennen kirjoittamisen aloittamista pohdin tekstin aiheen, sisällön, tyylin ja näkökulman. Aihe oli elämänsäni ajankohtainen, sillä olin juuri tekemässä muuttoa toiselle paikkakunnalle. Varastossa olleiden esineiden läpikäynti herätti minussa monenlaisia tunteita, eritoten liikituksen. Tiedostin kuitenkin, että ylimääräisistä esineistä on päästävä eroon ja luopumisen tuska on ajoittain iso. Tästä syntyi idea kolumnille.

Tekstin kohderyhmänä olivat Keskipohjanmaan lukijoiden lisäksi erityisesti muistohamstrauksesta eroon pyrkivät ihmiset. Tekstin halusin olevan rento, ideoita antava - pientä huumorin pilkettä unohtamatta. Halusin kolumnilla antaa lukijoille hyödyllistäkin tietoa vinkkilistan muodossa siitä, millä eri keinoin esineiden haalimisesta voisi mahdollisesti päästä eroon. Minulla on aina ollut taipumusta keksiä hieman omaperäisiä, uusia termejä, ja siitä muistohamstaus-sanakin on lähtöisin.

Otsikon kolumnissa on oltava lyhyt, jotta lehti saadaan taitettua. Siksi päädyin lyhyeen otsikkoon Muistohamstraus. Merkkimäärä vieraskolumnille on noin 2800 merkkiä. Aikaa kolumnin tekemiselle oli annettu joustavasti, sillä vieraskolumnin kirjoitusvuoro on kirjoittajilla kerran kuukaudessa. Usein muiden töiden lomassa lähdän ideoimaan juttua kuitenkin vasta noin reilu viikko ennen jutun julkaisupäivää.

Tekstin suunnitteluvaiheen jälkeen siirryin suoraan kirjoittamiseen. Kirjoitin tekstin valmiiksi saman tien, noin puolessa tunnissa. Kolmen kohdan vinkkilistan olen kirjoittanut tekstin loppuosaan. Tekstin alussa johdattelen lukijaa aiheeseen, ja avaan muistohamstraus-sanan merkitystä ja sitä, mitä kaikkea ilmiöön voi liittyä. Vinkkilistan jokaisessa kolmessa kohdassa olen pyrkinyt aloittamaan tekstin ytimekkäällä lauseella, joka tekee listasta lukijalle helppolukuisemman ja järjestelmällisemmän. Vinkit vinkkilistaan olen poiminut omasta elämästäni.

Koska kyseessä on kolumni, ajattelin, että vinkkilistaan lopettaminen ei ole tekstissä toimiva, sillä halusin, että myös tekstin loppupuolella tulee alkuosan tavoin ”oma ääneni” kuuluviin lukijalle. Päätin poikkeuksellisesti lopettaa kolumnin, mielestäni hieman rohkeastikin, kysymysmuotoisesti. Kysymyksillä kumoan myös sen ajatuksen, että pitäisin tekemääni listaa kiveen hakattuna, vaan koen, että meillä kaikilla on asiaan jotain annettavaa ja hyviä ideoita.

Tekstin kirjoittamisen jälkeen lähetin kolumnin luettavaksi vielä yhdelle läheiselleni, joka antoi oman näkemyksensä kolumnista. Usein tässä vaiheessa toivon palautetta siitä, etten tekstissä ole muotoillut mitään asiaa esimerkiksi loukkaavasti. Palautteen saaminen ei antanut tarvetta tekstin muokkaukselle, joten siirryin kirjoittamisprosessissa tekstin viimeistelyvaiheeseen. Tässä kohtaa tarkistin vielä kirjoitusvirheiden osalta tekstin, ja tein pieniä muutoksia muun muassa sanajärjestyksiin ja lausemuotoiluihin.

4.2 Uutisjuttu uimavesien laadusta

Kokkolan ja Pietarsaaren alueen EU-uimarantojen uimaveden laadusta kirjoitettu uutisjuttu julkaistiin Keskipohjanmaassa 13.6.2018 (LIITE 2). Uutisjutun kirjoittamisprosessin aloitin suunnitteluvaiheella. Keskipohjanmaan toimituksella oli tarve uutisjutulle, ja he toivovat minun miettivän mahdollista aihetta juttuun. Koska uimakausi oli aluillaan, ajattelin uimavesien laadun selvittämisen olevan ajankohtainen uutisaihe. Sovimme, että selvitän tilanteen Kokkolan ja Pietarsaaren alueella.

Merkkimäärä jutulle oli noin 2500 merkkiä ja aikaa jutun kirjoittamiselle oli annettu joustavasti kaksi kolme päivää. Suunnitteluvaiheessa mietin, mitkä ovat ne olennaiset asiat, joita laadukas uutisjuttu aiheen tiimoilta vaatii. Päädyin siihen, että selvitän uimavesien laadun lisäksi sen, millaisia bakteereita

uimavesistä tutkitaan, ja kuinka usein uimavesiä tutkitaan. Selvitin myös, milloin seuraavat näytteet uimavesistä otetaan, ja miten mahdolliset poikkeamat uimavesien laadussa uimareille ilmoitetaan. Koska kyse on uimisesta, ajattelin, että ihmisiä saattaisi kiinnostaa myös se, onko rannoilla kesän aikana rantavalvontaa ja milloin.

Tiedonkeruuvaiheessa selvitin, kuka vastaa uimaveden laadusta Kokkolan ja Pietarsaaren alueella. Olin yhteydessä asian tiimoilta Kokkolan ja Pietarsaaren terveystarkastajiin. Sovin samalla myös valokuvausajan Kokkolan terveystarkastajan ja toimituksen valokuvaajan kanssa.

Kirjoittamisessa pyrin siihen, että teksti olisi mahdollisimman pelkistetty, ja tarjoaa vain oleelliset tiedot uutisesta lukijalle. Tekstin aloitin melko lyhyellä ja selkeällä lauseella, jossa ilmenee heti olennainen. Seuraavassa lauseessa lähdin vasta tarkentamaan, mistä kaikista uimarannoista uimavesinäytteet otettiin. Jos olisin nämä kaikki tiedot yrittänyt mahduttaa ensimmäiseen lauseeseen, oli siitä tullut liian pitkä ja sekava lukijalle.

Tämän jälkeen lähdin kertomaan lisätietoa aiheesta, kuten millaisia asioita uimavesistä tutkitaan. Tekstin loppuun oli luontevaa ilmoittaa, milloin seuraavat uimavesinäytteet otetaan. Viimeisenä tekstissä oli maininta rantavalvonnasta ja sen ajankohdista uimarannoilla.

Palautetta tekstistä pyysin molemmilta haastateltavilta, ja varmistin, että kirjoitettu tieto on oikein ja myös sen, että he antavat luvan tekstin julkaisemiselle. Tämän jälkeen silmäilin tekstin vielä läpi mahdollisten virheiden osalta.

Viimeistelyvaiheessa keksin jutulle vielä otsikon. Koska EU-uimaranta sanana voisi olla osalle lukijoista otsikossa vieras ja kaukainen, päätin lukijaystävällisemmin valita käytettäväksi otsikossa EU-uimarantojen sijaan suositut uimarannat. Pääotsikossa tulee esiin heti uutisen oleellisin tieto. Väliotsikossa on vastattu vielä kysymykseen, mistä uimarannoista uutisessa puhutaan.

4.3 Henkilöhaastattelu Rasavilli-malliston suunnittelijasta

Henkilöhaastattelu Mia Sumellista julkaistiin Keskipohjanmaa-lehdessä 30.9.2018 (LIITE 3). Roosa nauha -keräykseen osallistunut Taito Keski-Pohjanmaa järjesti Kankurissa lehdistölle suunnatun tiedotustilaisuuden, jossa käsityöharrastaja Mia Sumell esitteli suunnittelemaansa Rasavilli-mallistoa.

Minua pyydettiin kirjoittamaan noin 8000 merkkiä pitkä juttu, josta noin 800 merkkiä tuli jutun faktaalitikkoon. Näkökulmana jutussa oli luontevasti malliston suunnittelu ja käsityöharrastus.

Suunnitteluvaihe jäi jutun osalta hyvin lyhyeksi. Koska juttu pyydettiin lähettämään toimitukseen mahdollisimman pian, aloitin tiedonkeruun ennen tilaisuuden alkua. Kirjoitin lähes tulkoon valmiiksi fakto-osuuden, jossa oli yleistä tietoa Roosa nauha -keräyksestä. Tietoa Roosa nauha -keräyksestä sain toimitukseen lähetetystä tiedotteesta.

Tilaisuudessa oli paikalla toisenkin median toimittaja, ja minua huoletti, pääsenkö ollenkaan rauhassa haastattelemaan haastateltavaa. Henkilöhaastattelussa tärkeää on, että haastattelutilanne on luonteva ja rento, jotta haastateltavasta saadaan juttua varten lukijoita kiinnostavia asioita esille.

Ennen tilaisuuden alkua, Keskipohjanmaan valokuvaaja kuvasi haastateltavan. Tilaisuuden alussa esitin lähinnä yleisluontoisia kysymyksiä, jotka liittyivät mallistoon ja sen suunnitteluun. Toisen toimittajan poistuessa, pääsin istumaan alas rauhassa haastateltavan kanssa. Keskustelimme käsityöharrastuksesta ja sen merkityksestä hänen elämälleen noin tunnin ajan.

Haastattelun jälkeen aloitin kirjoittamisen heti. Henkilöhaastatteluja tehdessäni minulla on oma persoonallinen ote kirjoittamiseen, ja pidän tarinallisuudesta osana kirjoittamista. Usein kirjoitan jutun vaihe vaiheelta sen perusteella, mitä olen haastattelutilanteessa paperille ylös kirjoittanut. Haastattelutilanteessa pyrin aina löytämään muutaman ”kiinne-kohdan”, jotka nousevat mielestäni esiin ja tekevät jutusta erityisen. Nämä jäävät usein mieleeni heti haastattelun aikana, ja tässäkin jutussa aloitin jutun mielestäni ajatuksia herättävillä sanoilla. Tällä tavalla pyrin tekemään jutusta myös mielenkiintoisen ja ai-
nutlaatuisen. Joskus jutun lopullinen näkökulma muotoutuu vasta haastattelun jälkeen, mikäli jotain todella mielenkiintoista ja lukijoille merkityksellisempää tietoa nousee haastattelussa esiin.

Vasta tämän jälkeen olen tekstissä avannut yleistä tietoa tilaisuudesta, ja sen jälkeen haastateltavan persoonaa. Henkilöhaastatteluissa minulle on tärkeää, että haastateltavan persoona tulee tekstissä esiin. Tavoitteeni on, että kirjoittamani juttu on aina haastateltavan näköinen.

Tekstin olen paloittelut osiin niin, että käsittelen niin sanotusti yhden aihepiirin kerrallaan. Omasta mielestäni vähemmän kiinnostavan asian pyrin kirjoittamaan aina asiatietona tekstissä, ja henkilön sitaatteja käytän kaikista kiinnostavimmissa asioissa, joita jutussa tuodaan esiin. Asiatieto ja persoonalliset sitaatit vuorottelevat, jolloin teksti ei ole lukijalle tylsää, mutta antaa samalla kuitenkin myös oleellista faktatietoa. Tekstin lopussa olen vielä kertonut erehdysten välttämiseksi tietoa siitä, mitä mallistoon liittyen on myynnissä ja kuinka suuri osuus tuotoista menee hyväntekeväisyyteen.

Lähetin samana iltana tekstin luettavaksi haastateltavalle, joka antoi luvan jutun julkaisuun. Tämän jälkeen viimeistelin tekstin, ja keksin jutulle otsikon. Olen kuullut, että monet toimittajat keksivät otsikon ensimmäisenä, mutta minulla se tulee usein vasta viimeisenä. Pääotsikkoon kytkeytyy aihe sekä haastateltavan persoona. Väliotsikossa avataan aihetta ja henkilön persoonaa vielä tarkemmin.

4.4 Arvostelu Eskolan kesäteatterinäytelmästä

Arvosteluni Eskolan kesäteatterin Loppukiri-näytelmästä julkaistiin Keskipohjanmaan kulttuurisivuilla 5.7.2018 (LIITE 4). Tämä on ensimmäinen ja toistaiseksi viimeinen arvostelu, jonka olen tehnyt. Yleensä erilaisten teosten arvostelut tehdään kulttuuritoimittajien toimesta.

Arvostelun kirjoitin sen jälkeen, kun olin käynyt katsomassa Eskolassa Loppukiri-näytelmän. Tämän perusteella kirjoitin näytelmästä arvostelun. Näytelmä esitettiin keskiviikkona, ja jutun piti olla valmis mahdollisimman pian. Merkkimäärä oli noin 2500 merkkiä.

Suunnitelmavaihe jäi kirjoittamisprosessissa lyhyeksi. Tietoa en juurikaan ennakkoon aiheesta kerännyt, mutta soitin Eskolan kyläyhdistykselle etukäteen ja pyysin mahdollisuutta haastatteluihin. Saavuin Eskolaan ennen näytelmän alkamista noin tuntia aikaisemmin, jolloin ennätin haastatella kesäteatterin työryhmän jäseniä näytelmän tekemisen prosessista.

Tehtäväni oli myös valokuvata juttu, joten näytelmän aikana aikaa kului näytelmän seuraamisen lisäksi valokuvien ottamiseen. Toivon saavani hyviä tilannekuvia. Lopullinen kuva onkin mielestäni ihan onnistunut tilannekuva, joka tukee arvostelun antamaa kuvaa näytelmästä. Näytelmän aikana kirjoitin muistiinpanoja näytelmän juonesta, sekä erilaisista tuntemuksista ja yleisön reaktioista.

Näytelmän loputtua aloitin kirjoittamisen. Pyrin kirjoittamaan arvostelun suhteellisen pehmeällä kädellä ja positiivissävytteisesti. Koen myös, ettei minulla ole riittävää ammattitaitoa ja kokemusta toimittajana vahvan kritiikin antamiseen.

Heti tekstin alussa olin pyrkinyt tiivistämään näytelmän antaman ydinviestin katsojalle sekä sen, millaisia tunteita näytelmä katsojassa herätti. Tämän jälkeen kerroin faktatietoa näytelmän taustoista sekä henkilöistä, jotka näytelmää ovat olleet mukana suunnittelemassa ja tekemässä. Olen tuonut kirjoituksessa tämän jälkeen tarinamaisella otteella esille teatteriympäristöä ja sen luomaa tunnelmaa. Kerroin lukijalle näytelmän juonesta oleellisen, mutta pyrin välttämään spoilaamista tekstissä.

Tekstin loppuosassa olen vielä koostanut yhteenvedon näytelmästä ja erityisesti sen annista katsojalle. Olen myös lopussa maininnut näytelmän jatkoista. Palautetta arvostelusta pyysin läheiseltä ihmiseltä, ja eritoteen halusin saada ulkopuolisen näkemystä siitä, onko kirjoitukseni asiallinen ja löytyykö siitä niin sanotusti punainen lanka.

Viimeistelyvaiheessa aikaa kului vielä lausemuotojen tarkasteluun ja muokkaamiseen. Otsikointi tuotti päänvaivaa, sillä otsikko ei saa olla liian pitkä, mutta siitä on tultava esiin olennainen. Halusin myös, että otsikko kiinnittäisi lukijan huomion. Oleellista mielestäni oli saada Eskolan kesäteatteri esille heti otsikossa. Tämän vuoksi näytelmän kuvaaminen otsikossa jäi lyhyeksi, mutta ytimekkääksi. Tekstin lähetin toimitukseen vielä samana iltana.

4.5 Verkkajulkaisu Mikael Gabrielin keikasta

Verkkajulkaisu artisti Mikael Gabrielin keikasta julkaistiin Keskipohjanmaan verkkosivuilla venetsialaislauantaina (LIITE 5). Minulle annettiin toimeksianto tehdä lyhyt verkkajulkaisu Mikael Gabrielin keikasta Kokkolassa venetsialaisina. Merkkimäärä jutulle oli alle 1000 merkkiä.

Venetsialaisina minulla oli samana päivänä yhteensä kolme eri keikkaa, liittyen venetsialaistapahtumiin. Tämän vuoksi erityiselle tiedonkeruulle ja muulle valmistautumiselle ei ollut aikaa. Koska kyseessä on tapahtuma, juttu halutaan saada digitaalisesti verkkoon mahdollisimman pian. Keikka alkoi illalla kello yksitoista, ja jutun olin kirjoittanut valmiiksi siitä noin puolen tunnin kuluttua. Jutun näkökulma oli yleisön tunnelmissa. Toimituksen valokuvaaja oli myös paikalla ottamassa valokuvan ja videoimassa tapahtumaa.

Lyhyessä tekstissä olen tuonut esille, kenestä artistista oli kyse, ja mikä oli hänen roolinsa Kokkolan venetsialaisten juhlinnassa. Kerroin lyhyesti yleisön reaktiosta artistin lavalle tuloon sekä esiintymisestä. Tekstin loppuun olen vielä maininnut, mistä kappaleista muun muassa artisti on erityisen tunnettu Suomessa.

Otsikointi tuotti jälleen päänvaivaa, ja sen työstin viimeistelyvaiheessa. Halusin otsikon olevan erityisen säväyttävä mutta ei liian pitkä, sillä kyseessä oli verkkojulkaisu. Pääotsikosta tuli ”Venetsialaisten pääesiintyjä Mikael Gabriel ei jättänyt yleisöä kylmäksi.” Jutun julkaisun jälkeen toimitus on lisännyt myöhemmin vielä valokuvaajan ottaman videon tapahtumasta juttuun mukaan. Samalla he ovat lisänneet juttuun väliotsikon: ”Videolla väkijoukko pomppii artistin tahtiin.”

5 YHTEENVETO JA POHDINTA

Toimittajan työ on ollut minulle haasteellista, mutta samalla myös hyvin antoisaa. Näkemys toimittajan työstä on muuttunut toimittajan töitä tehdessäni. Toimittaja on työssään ajoittain hyvin sidottuna aika-
taulullisesti: esimerkiksi tapahtumiin liittyvät jutut pyritään julkaisemaan aina mahdollisimman nopeasti, erityisesti verkkojulkaisut. Sen sijaan toimittajalla on tiettyä vapautta toteuttaa juttuja esimerkiksi omaa persoonaansa hyödyntäen tekstien tekemisessä ja haastattelutilanteissa. Usein toimittaja saa myös vapaat kädet jutun aiheen ja näkökulman suunnitteluun. Toisaalta toimittajalta odotetaan tällöin myös ammattitaitoa ja tilannetajua kartoittaa, millainen näkökulma kyseisen jutun suhteen on sopiva.

Haasteellisinta toimittajan työssä on ne hetket, kun aika on kortilla. Kello näyttää, että jutun tulee olla julkaistuna esimerkiksi viiden minuutin kuluttua, mutta otsikko on yhä mietinnän alla. Näitä tilanteita on lähinnä silloin, kun kyse on tapahtumiin liittyvistä verkkojulkaisuista. Juttuja kesätoimittajana olen kirjoittanut päivässä keskimääräisesti yhden. Tähän lasketaan kaikki, mitä jutun tekemiseen liittyy jutun suunnittelusta tiedonkeruuseen, haastatteluun ja kirjoittamiseen – aina palautteen saamiseen ja jutun viimeistelyyn. Poikkeustilanteissa, kuten esimerkiksi silloin, kun useampia tapahtumia on saman päivän aikana, olen kirjoittanut päivässä jopa kolme juttua.

Mielekkäintä toimittajan työssä on minulle henkilöhaastatteluiden tekeminen. Olen ihmisenä itse melko syvällinen ja nautin saadessani keskustella, ja ehkä jopa auttaakin ihmisiä. Toivon, että haastattelutilanteissa käydyt keskustelut ovat aina myös antoisia haastateltaville. Tavoitteeni ei ole pelkästään se, että lukijat saavat mielenkiintoisen ja laadukkaan jutun, vaan myös se, että haastateltava kokee jutun itsensä näköiseksi ja saa jutun tekemisestä jotain myös itselleen. Parhaassa tapauksessa haastattelutilanne ja juttu itsessään ovat voimauttavia myös haastateltavalle.

Pidän eniten kirjoittamisesta siitä, kun saan kirjoittaa tekstiä tarinamuotoisesti. Tätä saan toteuttaa erityisesti henkilöhaastatteluissa. Ihmisten tarinoita on myös aina mahtava kuulla, ja koen olevani etuoikeutettu saadessani tavata erilaisia ihmisiä.

Kolumneissa oma persoona pääsee esille, mutta ne ovat kirjoittajalle myös haasteellisia. Aiheen valinta tuottaa päänvaivaa kerta toisensa jälkeen. Tämä johtuu siitä, että minulle luontaista ei ole kirjoittaa omia näkemyksiäni yleisölle esimerkiksi maailman tapahtumista, vaan asioiden ajattelemisen syvällisesti ja

monelta eri kantilta on minulle luontaisempaa. Jos kolumnia yrittää väkisin kirjoittaa aiheesta, joka ei itselle tunnu omalta, uskon, että sen myös lukija huomaa. Ongelmallista on, että tällöin kirjoittaja joutuu paljastamaan ja kertomaan omasta elämästään asioita kolumnissaan.

Kolumnin kirjoittamisessa on myös oltava mukana tuntosarvet sille, mistä aiheesta on sopiva kirjoittaa ja millä tavalla. Jos jutun kirjoittaa tulen polttavista aiheista ja voimakkaasti kritisoiden, tulee toimittajan olla myös valmis ottamaan vastaan voimakasta palautetta. Tosin palautetta toimittajan tulee olla valmis ottamaan vastaan joka tapauksessa tilanteessa kuin tilanteessa.

Toimittajan työssä mukavaa on työn vaihtelevuus. Pitkien ja intensiivisten henkilöhaastattelujen jälkeen on mukava kirjoittaa hyvin asiapohjaisia ja ytimekkäitä uutisjuttuja, joissa ei tarvitse päättää juurikaan vaivata sen syvällisemmällä ajattelulla. Uutisjuttujen tekemisessä kuitenkin korostuu faktatieto, ja lähdekritiikki on silloin tärkeää. Hankittujen tietojen oikeellisuudesta on oltava hyvin tarkka ja huolellinen virheiden ja oikaisujen välttämiseksi. Uutisjuttujen tekemisessä hyvästä yleissivistyksestä on suuri etu, ja välillä vähäisempi laki- ja poliittinen tietämykseni on koitunut haasteeksi. Tällöin juttua tehdessä aikaa kuluu enemmän asiaan perehtymiseen, jotta siitä pystyy kirjoittamaan laadukkaasti.

Arvostelun tekeminen oli mielenkiintoinen kokemus, ja toivottavasti saan kirjoittaa niitä lisää vielä tulevaisuudessa. Arvostelujen tekemisessä haasteelliseksi voisin kuvitella sen, että jokaisen arvostelun tulee olla kielellisesti erilainen. Arvosteluja tehdessä saattaa helposti sortua samojen lausemuotoilujen ja sanojen käyttämiseen.

Ylipäättään tekstejä tehdessä jokaisella toimittajalla on oma tyylinsä, ja omat sudenkuoppansa. Olen huomannut, että joskus omissa teksteissä tietyt sanat toistuvat liikaa, ja yhdessä vaiheessa sorruin käyttämään jatkuvasti esimerkiksi väliviivaa lauseissa – tähän tapaan. Tällä hetkellä myös-sanon toistuvuus teksteissä on yksi asia, johon minun on kiinnitettävä huomiota.

Lestijoki-lehden kesätoimittajana otin valokuvat myös kaikkiin Lestijoki-lehden tekemiini lehtijuttuihin. Valokuvaaminen on oma mielenkiintoinen alueensa, jota toivon saavani tulevaisuudessa kehittää yhä enemmän. Valokuvaamista en tässä opinnäytetyössä kuitenkaan ole käsitellyt, sillä se on niin täysin oma ja iso aihealueensa.

Liiketalouden koulutusohjelman opinnoista on ollut minulle iso apu toimittajan töitä tehdessä. Uutisjutut, henkilöhaastattelut, kolumnit, verkkojulkaisut ja arvostelut eivät ole ainoita juttutyyppejä, joita toimittajana teen. Toimittajat kirjoittavat myös esimerkiksi tiedotteita ja mainosartikkeleita. Mainosartikkeleiden tavoitteena on sisällöntuotannollisesti mainostaa esimerkiksi jotakin yrityksen tuotetta. Tällaisia mainosartikkeleita olen tehnyt avustajana mainos- ja viestintätoimistoon.

Sanomalehtien lehtijuttujen tekemisessä tarvitaan myös markkinoinnillisia taitoja. On ymmärrettävä esimerkiksi kohderyhmän merkitys, ja se, millä keinoilla haluttuihin tavoitteisiin teksteillä päästään. On tiedettävä ja osattava arvioida, millainen teksti on sisällöltään myyvää. Loppujen lopuksi lehtijuttujen tekemisessäkin on kysymys bisneksestä, jossa lukijoille myydään mahdollisimman laadukkaita ja lukijoille sisällöllisesti merkityksellisiä juttuja. Digipuolen kehittyessä tulevaisuudessa toimittajalta vaaditaan yhä enemmän kykyä toimia myös someammattilaisena. Valokuvia ottaessa on ymmärrettävä kuvien visuaalinen merkitys, ja se, miten valokuvien kanssa voidaan tavoittaa kohderyhmää ja miten sisältöä voidaan myydä myös kuvituksen avulla.

Portfolion tekeminen on ollut tukena ammatillisessa kehittämisessäni toimittajana. Liiketalouden koulutusohjelman suoritettuanä aion aloittaa työt kokoaikaisena freelance-toimittajana. Tarkoitukseni on tehdä juttuja eri sanomalehtiin, mutta myös eri mainos- ja viestintätoimistoille, aikakauslehtiin sekä yhdistyksille ja järjestöille esimerkiksi tiedotteiden muodossa. Freelance-toimittajuus luo monenlaisia mahdollisuuksia, sillä juttuja on mahdollista tehdä ympäri Suomen eri yrityksille ja organisaatioille.

LÄHTEET

Eskola, L. 2010. Henkilöhaastattelun toteuttaminen. Ohjeistus aloittavalle toimittajalle. Metropolia Ammattikorkeakoulu. Viestinnän koulutusohjelma. Opinnäytetyö. Saatavilla: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/17009/Eskola_Laura.pdf?sequence=1

Kankaanpää, S. & Piehl, A. 2011. Tekstintekijän käsikirja. Opas työssä kirjoittaville. Helsinki: Suomen Yrityskirjat Oy.

Kääntä, P. 2015. Lukemisen arvoinen lehtijuttu. Centria-ammattikorkeakoulu. Mediatekniikan koulutusohjelma. Opinnäytetyö. Saatavilla: <http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/91463/paivi.kaanta.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Lundberg, T. 2001. Kirjoita, vaikuta, menesty! Juva: WS Bookwell Oy.

Luukkonen, M. 2004. Tekstiä tekemään! Kirjoittajan opas. Juva: WS Bookwell Oy.

Maksimainen, H. 2012. Hetkellisyyden armoilla. Helsingin Sanomien verkkouutisten etusivun uutiskriteerit ja journalismin monipuolisuus. Tampereen yliopisto. Tiedotusoppi. Pro gradu -tutkielma.

Metsäaho, T. 2013. Työelämän toimivat tekstit. Saarijärvi: Saarijärven Kirjapaino.

Nevalainen, H. 2013. ”Jäi jotain hampaankoloon” Sanomalehtien kommenttijuttujen tekstilajisuus. Jyväskylän yliopisto. Kielten laitos. Pro gradu -tutkielma.

Nieminen, A-S. 2015. Uuden ajan journalismia. Datajournalismin määritelmä, merkitys ja tila Suomessa. Tampereen yliopisto. Tiedotusoppi. Pro gradu -tutkielma.

Nikola, E. 2012. Tarinat ovat tuolla jossain. Aamulehden nuoren uutistoimittajasukupolven käsityksiä tarinallisesta uutisjournalismista. Tampereen yliopisto. Tiedotusoppi. Pro gradu -tutkielma. Saatavissa: <https://tampub.uta.fi/bitstream/handle/10024/84131/gradu06343.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Torppa, T. 2014. Työssään kirjoittavan opas. Viro: Talentum Media Oy.

VIERASKOLUMNI

Maija Rahkola

mai.rahkola2@ccentria.fi

Muistohamstraus

Muuttoa tehdessä tulee käytyä läpi, jos monen moista laatikkoa, purnukkaa ja varaston nurkkaan jäänyttä "mahdollisesti vielä joskus tarvittavaa" esinettä. Oman omaisuuden kokonaisvaltainen läpikäynti antaa mahdollisuuden sukeltaa vuosien varrella elettyyn elämään ja sen varrelta kertyneisiin muistoihin erilaisten taiteen otettujen esineiden muodossa. Silloin on hyvä aika myös katsoa elettyä elämää uusin silmin, ja pohtia, mitä on tarpeellista säästää ja mistä on aika päästää irti.

Vaikka ihminen olisi käyttötavaran ja esimerkiksi kodin sisustuksen suhteen lähes minimalistiseen elämäntapaan taipuvainen, salainen hamstraaja voi nousta esiin läpikäydessä tunnemuistoja herättäviä, eletyn elämän esineitä.

Saatat ehkä olla itse, tai luultavasti ainakin tiedät jonkun ihmisen, joka muistaa lähes tarkalleen, mitä lahjoja sukulaisille hänen lapsuudessaan on ostettu ja millaisella värillä muinoin olohuoneen seinä maalattiin. Ihmiselle, joka muistaa eletystä elämästään asioita sieltä täältä, muistoesineet ovat oiva keino palata takaisin menneisyyteen ja elettyyn elämään. Tunnemuistoja sisältävän esineen katsominen ja käsissä pitäminen saattaa synnyttää mielessä kokemusrikkaan muistojen vyöryn, jota huonomuistisempi ei välttämättä ilman tätä esineen olemassaoloa olisi päässyt kokemaan.

Muistohamstraajan ongelmana kuitenkin on, että eletyn elämän esineistä ei tule loppua, vaan todennäköisesti vuosien varrella niitä kasaantuu kodin nurkkiin aina vain yhä enemmän. Muistohamstraajalla on oltava siis joko mahdollisuus riittävän isoihin säilytys- ja varastotiloihin ja sopeuduttava alati kasvavaan muistoesineiden määrään, tai sitten keksittävä uusia keinoja muistojen säilyttämiseen.

Ohessa kolmen kohdan vinkkilistani kaikille muistohamstrauksesta eroon pyrkiville:

1. Ota valokuva esineestä ja heitä se pois. Lempipaitaa ylä-astevuosilta voi muistoissa säilyttää käytännöllisemmin valokuvan muodossa kuin vaatekaapin nurkassa pölyyntymässä.
2. Herättääkö esine vahvoja tunteita? Jos ei, heitä se pois. Jos esine herättää mielessä suurimmaksi osaksi lähes neutraaleja tunteita suurten tunnekokemusten sijaan, on parempi päästää esineestä irti ja vapauttaa tilaa nykyisille ja tuleville "suurten tunteiden" muistoesineille.
3. Valokuvaa elämää. Teknologisesti hyvin kehittyneet matkapuhelimet mahdollistavat sen, että pystymme ikuistamaan meille tärkeitä ja merkityksellisiä hetkiä valokuvan muodossa lähes missä ja milloin vain. Valokuvan voi ottaa itselle merkityksellisestä hetkestä, esineestä tai muusta asiasta, joka auttaa myöhemmin palaamaan mielessä tärkeään hetkeen. Vuoden aikana kertyneet valokuvat on helppo myös kerätä kyseiselle vuodelle suunnattuun valokuva-albumiin pienten saatetekstien kera, jolloin kymmenenkin vuoden kuluttua on helppo palata takaisin katsomaan, mitä esimerkiksi vuonna 2018 on tapahtunut.

Oletko sinä muistohamstraaja tai tunnetko sellaisen? Mitä vinkkejä sinulla olisi antaa muistoesineistä irti pääsemiseen?

Suosituilla uimarannoilla veden laatu hyvä

Kesän ensimmäiset uimavesinäytteet otettiin Korkolan ja Pietarsaaren uimarannoilta

Meija Rauhio

Vuosi viikolla Korkolan ja Pietarsaaren alueella otettujen uimavesinäytteiden tulosten perusteella kaikkien uimarantojen uimaveden laatu on hyvää.

Korkolan alueen rannoista näytteet otettiin Lasjalahden, Lahdenperän, Ojan, Vattajan sekä Vanhaansatamanlahden uimarantojen uimavesistä, Pietarsaaresta tutkittiin Fäboden kahvilarannan, Pikkuhiekan sekä Kiriholman uimarantojen uimaveden laatua.

Korkolan uimavesien laatua valvoja terveystarkastaja Nina Kontinaho kertoo, ettei uimavesi saa sisältää epätavallisen suuria bakteeripitoisuuksia, jätteitä tai syuroakkeereja eli sinilevää.

– Näytteistä tutkitaan muun muassa veden E.coli-bakteeripitoisuus sekä suolistoperäisten enterokokkibakteerien pitoisuus. Lisäksi näytteistä havainnoi veden laatua silmämääräisesti.

Kavijämäärästä ja veden laadusta riippuen uimavesistä otetaan näytteet vähintään 3-4 kertaa vuodessa. Suomessa yleisiä uimarantoja, joissa lämpimänä päivänä käy arviolta vähintään sata uimaria päivässä, kutsutaan EU-uimarannoiksi. EU-uimarannoilta näytteitä otetaan kesän aikana vähintään 4.

Kontinahon mukaan sinilevän määrä lisääntyy usein loppukesästä. Ravinteikas, lämmin ja seisova

Kesän ensimmäiset uimavesinäytteet otetaan EU-uimarannoilla noin kaksi viikkoa ennen uimalauden alkua. Kuvassa terveystarkastaja Nina Kontinaho. KUVA: IFC/OMI

vesi edistää levän kasvua. Sinilevät saattavat tuottaa myrkyä, mikä vuoksi uimista kannattaa välttää uimarannanilmotustaululla. Mikäli näytteestä ilmenee, että uimavesi ei ole uimarille turvallista, terveystarkastaja toimittaa uimarannalle varoituskyltin.

Uimavesinäytteistä saadut tulokset pidetään esillä tunkin uimarannanilmotustaululla. Mikäli näytteestä ilmenee, että uimavesi ei ole uimarille turvallista, terveystarkastaja toimittaa uimarannalle varoituskyltin.

Seuraavat uimavesinäytteet otetaan kaikista yleisistä uimarannoista Korkolan alueella juhanusviikolla ja Pietarsaaren alueella juhannuksen jälkeisellä viikolla.

Rantavahvontaa Korkolan uimarannoilla on Vanhaansatamanlah-

den uimarannalla 26.6-12.8 ja Lahdenperän uimarannalla 27.6-11.8. Vanhaansatamanlahden uimarannalla rantavahvoja on paikalla tiistai ja Lahdenperän uimarannalla ke- ja lauantai. Pietarsaaren uimarannoilla et ole rantavahvontaa.

Villasukkia rakkaudesta

Rasavilli-malliston suunnitellut Mia Sumell uskoo aitouteen käsityötaiteessa

Maija Rahikola, teksti;
Cecilia Slotte, kuva

Onnittamusta siitä et saa väkisin tekemällä. Kauneimmat käsityöt on tehty sydämellä, ja näkään työssä tekemistä kukaan näkyy itse työssä. Tätä on haluttava tehdä aidosti, potittu keuhkoalveiden kärsivälliseen harjoittaja ja Ruosa nauha -hyväntekeväisyyskerkoon Rasavilli-veistämäläisten suunnittelija Mia Sumell.

Ruosa nauha -keräytyksen osallistuneena Taito Keski-Pohjanmaan tuottajana Keski-Pohjanmaan tuottajien keskuudessa järjestämässä tiedotustilaisuudessa Sumell esitteli malliston suunnittelemaan värikästä ja keuhkoalveilla villasukkia ja lapasia.

Nämä villasukat ovat minun näköisiä. Kuten muutenkin tekemisissäni villasukissa, nämä on käytetty paljon erilaisia värejä ja kuvioita. Malliston suunnitteluun teemana oli kora ja tunnelma, mutta halusin myös, että villasukat ja lapaset on helppo tehdä. Sumell kertoi malliston suunnittelusta.

SUMELL VALITTIN YHDEKSI Ruosa nauha -malliston suunnittelijaksi itsestä ehdokkaista valokuvattavissa Taitopäijätyksessä. Hän on yksi seitsemästä voittajasta Ruosa nau-

ha-malliston suunnittelijasta. Taito Keskipohjanmaan toimintasuunnitelma Tuula Puskari kertoi käyttäneensä käsintekien harrastajan Internetin kautta. Sumell suunnitteli malliston villasukat ja lapaset, jotka lähetettiin Taitopäijätyksessä arviotavaksi. Kun hän sai kuulla tuloksensa valitun yhdeksi suunnittelijaksi, oli surunen ilmeinen järkytys.

Kun hän tuli paikoille, että miten sen malliston tein. Mutta sitten ajattelin, että teen kuten aina ennenkin - minun näköiseni villasukat ja lapaset.

ENSIMMÄISEN KEHRAN Sumell muistoi virkkaamaan käsintekoa harrastavan äitinsä kanssa jo alle kymmenvuotia. Myöhemmin käsityöharrastus hiljens useiden vuosien ajaksi hänen oireyhtymän työelämäänsä. Viime vuoden kesänä innostus neulomiseen palasi uudelleen.

-Ehkä mä kärvän aikaseksi, Sumell sanoo. Hän perään hän kuuntele toista, että innostuksen kutoimisen uudelleen aloittamiseen hän on varmasti saanut vahdellään muiden tekemä käsintekoa.

-Olen ihmetellyt muutoksen huvo ja ratkaisu on kehitin itseäni.

Minä, että minä osaan tehdä verkkokoneita, ja niin olen. Sen jälkeen päätin, että osaan tehdä verkkokoneita itse, ja niin kävi.

Heinä vuosi sitten hän alkoi julkaista teinimään neuloharjoituksia omilla YuliaVikat- verkkosivustollaan ja perustamaan Suikkariin Facebook-ryhmän. Tällä hetkellä ryhmään kuuluu jo 7000 innokasta käsityötaiteen harrastajaa.

SUMELLIA KIINNOSTAA erityisesti neuloharjoitusten tekeminen. Villasukat ovat niin sanottu sivutuote.

-Pääasiainaisesti myyn villasukille tekemäni ohjeita. Tilauksia tulee lisää isen alustaan silloin, jos kuka haluaa joku hyvin mielenkiintoisen aihe.

Yrittäjien villasukkien ohjeita Sumellin verkkosivustolla löytyy yli 30. Sen lisäksi Sumell järjestää yhteistyötilaisuuksia.

-Yhteistyötilaisuus julkaisi neuloharjoitus aina pienen pörkin keräilyssä. Tapahtuman aikana siinä vierailijat voivat sisä tehdä sukkaa yhdessä samanaikaisesti.

Ohje on ihmisen tapahtuman ajan, ja siihen voi osallistua joka tahansa. Valikka Sumell jatkakin ohjeita valmista neuloharjoituksia, kannustaa hän ihmisiä luovutukseen.

Kannustaa aina käyttämään ja-mallinohjeita ja keuhkoalveilla neulomista omia kuvioita ja värejä. On aivan mahdollista nähdä, kuinka erimallisia sukkaa ihmisiä on syntynyt aivan samoista ohjeista.

Sumell uskoo vahvasti, että kuka tahansa voi oppia neulomisen - jos vain malttaa istua paikallaan ja kes-

Neuloharjoitus tekemään Mia Sumellin mielestä harrastuksessa parempi on perheen kanssa

ittyy kutoimiseen. Ommittamisen kokemuksia voi hänen mukaan saada jo aloittelijakin ensimmäisillä sukkaparilla kutoessa.

-Jos aloittelijan sukka näyttäisi alkupeleissä perustapeloilta, voi se jo loppupeleissä olla paljon siistimpi. Ja sinähän sitä oman työn jäljestä huomaa kehittyneen.

Aloittelijalle kutojalle Sumell antaa myös ehkä yllättävän neuvon.

-Et kannata tehdä sellaista helpoista penusukkaa, sillä sellainen kutoiminen käy helposti liian työläksi. Ennen kuin kannattaa valita sellainen sukka tehtäväksi, josta itse on kestävä pitkä, hän vinkkaa.

NEULOHARJOITUKSEKEMMIN -veistämäläisille läheinen harrastus. Täysin väitevi hän työskentelee myyntisuhteiden ja vastaanottoverkkojen tehtävissä. Sumell ei haaveile työllistävänä itseään käsityötaiteilijana täysipäiväisesti, sillä tiukat aika-

taulut saattaisivat vain tukahduttaa tekemisen ilmiä.

-En tekemiseen ole neulomista koptissa, heittäisin samalla sen tekemään, hän sanoo.

Sumell kertoo suunnittelemaan harvoita muilleja sukkaa värikästä etukäteen, vaan mukana olevat kutojat ja vietti valitsee oman helikon hikkaan pohjasta.

-Värit suunnittelevat omilla teinimillä. Yhtenä päivänä saatan lauleta käyttää pumasta lankaa, ja seuraavana värit tulee ehdottomasti olla vihreä, ja sitten se pitää vain valitua, hän sanoo.

-Mutta Sumell kohtaa sukkaa kutoimiseen ajittain epävarmuutta, ja silloin nekat onkin lähetetty omilla silmillä pilloin päiväksi kahdeksi, ja jatkettava niiden tekemistä myöhemmin.

-Olen kannattajien kukaan tuntuu, ettei tästä tule yhtään mitään. Mutta sitten kun sikin tein: sis-

► **Sumell paljastaa, että lankakerien suuri määrä on ajoittain aiheuttanut tilanpuutetta.**

Kuva: Jukka Oksanen/STUO

► Olen antanut vaatteita pois, jotta ostamilleni langoilla riittää tilaa.

MIA SUMELL

neulottua, niin koko mikä näyttää heti poljon puvunmalta ja tarpeellisuudelta.

VILLASUKOJEN NEULOMINEN toimii myös stressinhallintakeinona. Mikään ei ole ihananpaa kuin herätä aamulla, kuitää kahvia ja käpertyä sohvalle kutomaan. Joskus olen jopa herännyt jo puoli kuudelta aamulla, kun kutomisen himo on ollut niin suuri, hän nauraa.

Kutomisen sivutuotteena Sumell

kerää keräilevänsä erilaisia lankoja. Sumell paljastaa, että lankakerien suuri määrä on ajoittain aiheuttanut tilapulan.

— Olen antanut vaatteita pois, jotta ostamilleni langoilla riittää tilaa, hän hymyilee.

Rakkaassa harrastuksessa on myös omat haasteensa. Sumell toteaa, että ohjeiden tekeminen vaatii erityistä tarkkuutta.

— Niiden pitää olla siksi just, eikä melkein, hän kertoo. Samaa hengetä vetoon hän kuitenkin li-

sää, että virheitä ei voi koskaan täysin välttää, ja sen hyväksynnä, on tärkeä taito.

Tehdyistä virheistä ei saa läsnä ja soimata itseään. On mentävä vain neppaani eteenpäin.

Ei-tyisiä tulevaisuuden suunnitelmia ei Sumella läsnä olemisen vielä ole. Hän pohtii, että voisi olla mukavaa kokeilla tehdä pipoja tai kaulahuiveja.

— Näin joka päivistä, ja pyrin saamaan kyllä mahdollisimman monelle monenlaiselle ohje- takselle, hän hymyilee.

Taito Feski-Pohjanmaa yhdistyksen Roosa nauha -keräyksessä ei myydä valmiita Roosavilli-malliston villasukkia ja lapasia, vaan malliston tekemiseen tarvittavia ohjeita, lankoja ja muita työvälineitä. Langoista ja ohjekirjastoista saatavista tuotoista noin 30 prosenttia menee syöpäsäätiön järjestämälle Roosa nauha -keräykseen.

FAKTA

Roosa nauha -keräys

- Syöpäsäätiön järjestämällä Roosa nauha -keräyksellä kerätään varoja naisten syöpien tutkimukseen, ennaltaehkäisy- ja hoitoon tutkimukseen.
- Kerätyt varat ohjataan vuosittain syöpätutkimuslaitos Apurahoille. Roosa nauha -varoilla tuetaan myös syöpään sairastuneille ja heidän läheisille tukipalveluita muun muassa alueellissa syöpäyhdistyksissä.
- Tämän vuoden Roosa nauhan on suunnitellut muusikko Arja-Paoli. Nauhan teemana on Minä & Sinä. Meissä on voimaa. Vuoksepunaisen nauhan Paoli halusi samantyyppisen sävyn, joka on hänen kitaransäntään, voiman symbolina.
- Suomessa vuodesta 2003 alkaen järjestetty keräys on käynnissä tänä vuonna 279–411.
- Roosa nauha myydään useissa rukkakaupoissa sekä alueellissa syöpäyhdistyksissä ympäri Suomen.
- Tänä vuonna syöpäsäätiö tavoitteena on kerätä Roosa nauhalta kaksi miljoonaa euroa.
- Syöpäsäätiö myöskin vuonna 2017 Roosa nauha -varoista apurahoja syöpätutkimuslaitos yhteensä 2 036 000 euroa.

UUTISET

Venetsialaisten pääesiintyjä Mikael Gabriel ei jättänyt yleisöä kylmäksi – Videolla väkijoukko pomppii artistin tahtiin

Venetsialaisten pääesiintyjä Mikael Gabriel sai torille kokoontuneen yleisön nostamaan kädet ilmaan.

VoWiFi 87% 10.42

Maija Rahkola

Kokkolan Venetsialaisten tämän vuoden pääesiintyjä, Suomen tunnetuimpiin artisteihin lukeutuva Mikael Gabriel otti Venetsialaistorin päälavan haltuunsa illan viimeisenä esiintyjänä yhdeltätoista. Tori oli täyttynyt ihmisistä, ja rap-artistin noustessa lavalle, yleisö otti tähtiesiintyjän vastaan raikuvien suosionosoituksin.

Energisellä ja mukaansatempaavalla otteellaan artisti sai yleisön hurraamaan ja tanssimaan musiikin mukana aina esiintymisen alusta loppuun saakka.

Helsinkiläissyntyisen artistin tunnetuimpia kappaleita ovat muun muassa "Kipua", "Riippumatto" ja "Timanttei".

Lue lisää venetsialaisista:

[Katso värikäs kuvakooste Kokkolan ja Kalajoen venetsialaisjuhlista](#)

[Villit valot risteilivät Kokkolan torin yllä – Ennennäkemätön lasershow päätti venetsialaisjuhlat – Katso video!](#)

[Kalajoen Venetsialaisten ilotulitus sai jälleen väen liikkeelle](#)

[Annelma](#)

KESKI-POHJANMAAN KIRJAPAINO OYJ

TYÖTODISTUS

RANTAKATU 10, PL 45, 67101 KOKKOLA
PUH. 020 750 4400

Henkilön nimi	Henkilötunnus
Maija Rahkola	

Tehtävät yrityksessä
Maija Rahkola työskenteli Lestijoki-lehden kesätoimittajana 18.6.-14.9.2018. Hän oli erittäin motivoitunut työhönsä. Hän ideoi ja toteutti itsenäisesti omat juttunsa. Kirjoittajana hän oli erittäin tarkka ja selkeä, ja hänellä oli persoonallinen oma tyyli. Myös valokuvauksen omiin juttuihinsa hän hoiti samalla varmalla ja ammattimaisella tyylillä.

Täytetään vain asianomaisen henkilön pyynnöstä:

Työsuhteen päättymisen syy
Kesätoimittajuus

Arvioinnit					
	Kiitettävä	Hyvä	Tyydyttävä	Välttävä	Heikko
Ahkeruus	☒	☐	☐	☐	☐
Työtaito	☒	☐	☐	☐	☐
Käytös	☒	☐	☐	☐	☐

Kannus, 14.9.2018

Paikka ja aika

Mari-Leena Mattila
Allekirjoitus
kesätoimittaja